

Opšti uslovi za osiguranje imovine

UVODNE ODREDBE

- (1) Ovi Uslovi primenjuju se na osiguranje imovine, izuzev na one vrste osiguranja koje izričito isključuju primenu ovih Uslova.
- (2) U ovim Uslovima pojedini izrazi znače:
  - „**osiguravač**” – akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju,
  - „**ugovarač osiguranja**” – lice koje sa osiguravačem zaključuje ugovor o osiguranju,
  - „**osiguraničnik**” – lice čija je imovina osigurana i kome pripadaju prava iz osiguranja,
  - „**premija**” – iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju,
  - „**suma osiguranja**” – iznos na koji je imovina odnosno imovinski interes osiguran, ako iz sadržaja ugovora o osiguranju ne proizilazi što drugo,
  - „**list pokrića**” – potvrda koja privremeno zamenjuje polisu,
  - „**polisa**” – isprava o osiguranju.

I. OPŠTE ODREDBE

Zaključivanje ugovora o osiguranju

Član 1.

- (1) Ugovor o osiguranju imovine može zaključiti svako lice koje ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj, jer bi pretrpelo neki materijalni gubitak.
- (2) Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu usmene ili pismene ponude, a zaključen je kad ugovarači potpišu polisu osiguranja ili list pokrića.

Usmena ponuda učinjena osiguravaču za zaključivanje ugovora o osiguranju ne obavezuje ni ponuđača ni osiguravača.

Pismena ponuda učinjena osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju vezuje ponuđača, ako on nije odredio kraći rok, za vreme od osam dana od dana kada je ponuda prispela osiguravaču.

Ako osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor

zaključen. U tom slučaju, ugovor se smatra zaključenim od dana kad je ponuda prispela osiguravaču.

Ako osiguravač povodom primljene ponude zatraži neku dopunu ili izmenu, kao dan prijema ponude smatraće se dan kad osiguravač primi traženu dopunu ili izmenu, odnosno kad bude obavešten o prihvatanju njihovih uslova.

- (3) Odredbe stava (2) ovog člana primenjuju se i kad se vrši izmena postojećeg ugovora o osiguranju.

- (4) Izuzetno od stava (2) ovog člana, ugovor o osiguranju se može zaključiti i kada ugovarač osiguranja ili drugo lice koje ima pravni interes, uplati iznos ukupno obračunate premije osiguranja ili iznos tačno određenog dela ukupno obračunate premije osiguranja, kako je to navedeno na pisanoj ponudi osiguravača i u roku koji je naveden na toj ponudi. Smatra se da je ukupno obračunata premija osiguranja ili iznos tačno određenog dela ukupno obračunate premije osiguranja plaćen dana kada je iznos uplate evidentiran na računu osiguravača. Navedena pisana ponuda pored iznosa ukupno obračunate premije osiguranja ili njenog dela i roka uplate, mora da sadrži i druge bitne elemente ugovora o osiguranju i to: datum početka i isteka osiguranja, predmet osiguranja, osigurane rizike, sume osiguranja ili limite pokrića, samoprizrđaj i sl. Početak osiguranja u ovom slučaju ne može biti pre dana plaćanja ukupno obračunate premije osiguranja ili iznosa tačno određenog dela ukupno obračunate premije osiguranja. Uz navedenu pisanu ponudu osiguravač je u obavezi da dostavi i odgovarajuće uslove osiguranja. Uplata iznosa ukupno obračunate premije osiguranja ili iznosa tačno određenog dela ukupno obračunate premije osiguranja, a sve to u roku kako je to navedeno na pisanoj ponudi osiguravača, predstavlja odložni uslov od koga zavisi nastanak dejstva ugovora o osiguranju. Smatraće se da ugovor o osiguranju nije zaključen ako ugovarač osiguranja ili drugo lice koje ima pravni interes:

- 1) ne uplati iznos ukupno obračunate premije osiguranja ili njenog dela navedenog u pisanoj ponudi u roku određenom u pisanoj ponudi;
- 2) nakon isteka roka određenog u pisanoj ponudi, uplati iznos ukupno obračunate premije osiguranja ili njenog dela navedenog u pisanoj ponudi;
- 3) uplati niži iznos od iznosa ukupno obračunate premije osiguranja ili njenog tačno određenog dela navedenog na pisanoj ponudi, u roku navedenom u pisanoj ponudi ili nakon isteka tog roka.

U slučajevima iz tačke 2) i 3) ovog stava, Osiguravač će izvršiti povrat uplaćenog iznosa na ime premije osiguranja, ugovaraču osiguranja odnosno licu koje je izvršilo uplatu.

U slučaju zaključenja ugovora o osiguranju na način definisan ovim stavom, osiguravač će ugovaraču osiguranja izdati potvrdu o zaključenom osiguranju u skladu sa odgovarajućim uslovima, na kojoj će biti navedeni svi bitni elementi ugovora o osiguranju iz pisane ponude, ili na poseban zahtev ugovarača osiguranja - polisu osiguranja.

- (5) Ukoliko se izričito ugovori na polisi ili listu pokrića, ugovor o osiguranju se smatra zaključenim ako ugovarač osiguranja ili drugo lice koje ima pravni interes uplati iznos ukupno obračunate premije osiguranja u roku navedenom na polisi ili listu pokrića, a koji ne može biti duži od 10 dana od dana izdavanja polise od strane osiguravača. U ovom slučaju, datum početka osiguranja može biti samo posle isteka roka za plaćanje ukupno obračunate premije koji je naveden na polisi ili listu pokrića. Smatra se da je ukupna premija osiguranja plaćena dana kada je iznos uplate evidentiran na računu osiguravača. Uplata iznosa ukupno obračunate premije osiguranja u roku kako je to navedeno na polisi ili listu pokrića predstavlja odložni uslov od koga zavisi nastanak dejstva ugovora o osiguranju. Smatraće se da ugovor o osiguranju nije zaključen ako ugovarač osiguranja ili drugo lice koje ima pravni interes:

- 1) ne uplati iznos ukupno obračunate premije osiguranja navedene u polisi osiguranja ili listu pokrića u roku određenom u polisi osiguranja ili listu pokrića;
- 2) nakon isteka roka određenog u polisi osiguranja ili listu pokrića uplati iznos ukupno obračunate premije osiguranja;
- 3) uplati niži iznos od iznosa ukupno obračunate premije osiguranja navedene na polisi ili listu pokrića, u roku navedenom na polisi osiguranja ili listu pokrića ili nakon isteka tog roka.

U slučajevima iz tačke 2) i 3) ovog stava, osiguravač će izvršiti povrat uplaćenog iznosa na ime premije osiguranja ugovaraču osiguranja ili licu koje je izvršilo uplatu.

Polisa i list pokrića

Član 2.

- (1) U polisi osiguranja moraju biti navedeni: ugovorne strane, osigurana stvar, rizik obuhvaćen osiguranjem, trajanje osiguranja i period pokrića, suma osiguranja ili da je osiguranje neograničeno, premija ili doprinos, datum izdavanja polise i potpisi ugovornih strana.
- (2) Polisa osiguranja može biti privremeno zamenjena listom pokrića u koji se unose bitni sastojci ugovora. List pokrića se izdaje sa trajanjem od najduže šest meseci.
- (3) Osiguravač je dužan da upozori ugovarača osiguranja da su Opšti i Posebni uslovi osiguranja sastavni deo ugovora i da mu preda njihov tekst, ako ti uslovi nisu štampani na samoj polisi.
- (4) Izvršenje obaveze iz prethodnog stava mora biti konstatovano na polisi.
- (5) U slučaju neslaganja neke odredbe Opštih ili Posebnih uslova i neke odredbe polise, primeniće se odredba polise, a u slučaju neslaganja neke štampane odredbe polise i neke njene rukopisne odredbe, primeniće se ova poslednja.

- (6) Prema sporazumu ugovarača, polisa može glasiti na određeno lice po naredbi ili na donosioca.
- (7) Ukoliko se ugovara višegodišnje osiguranje sa određenim ili neodređenim trajanjem, navedeni period trajanja osiguranja, kao i period za koji je obračunata premija osiguranja, moraju biti naznačeni na polisi. Osiguravač će za svaki naredni period obračuna premije tokom ugovorenog višegodišnjeg trajanja osiguranja izdavati:
  - 1) aneks polise, ukoliko se menjaju neki od ugovorenih elemenata osiguranja na polisi, zajedno sa obračunom premije,
  - 2) obračun premije osiguranja, ukoliko se ne menjaju ostali elementi osiguranja iz polise.

Zaključivanje ugovora u ime drugoga bez ovlašćenja

Član 3.

- (1) Kad zainteresovano lice zaključi ugovor o osiguranju u ime drugog, bez njegovog ovlašćenja, odgovara osiguravaču za obaveze iz ugovora sve dok ga onaj u čije je ime ugovor zaključen ne odobri.
- (2) Zainteresovani može odobriti ugovor i pošto se dogodio osigurani slučaj.
- (3) Ako je odobrenje odbijeno, ugovarač osiguranja duguje premiju za period osiguranja u kome je osiguravač obavešten o odbijanju odobrenja.
- (4) Za obaveze iz osiguranja ne odgovara poslovođa bez naloga koji je obavestio osiguravača da istupa bez ovlašćenja u ime i za račun drugoga.

Osiguranje za tuđ račun ili za račun koga se tiče

Član 4.

- (1) U slučaju osiguranja za tuđ račun ili za račun koga se tiče, obaveze plaćanja premije i ostale obaveze iz ugovora dužan je da izvršava ugovarač osiguranja, ali on ne može vršiti prava iz osiguranja, čak i kad drži polisu, bez pristanka lica čiji je interes osiguran i kome ona pripadaju.
- (2) Ugovarač osiguranja nije dužan da zainteresovanom licu preda polisu dok mu ne budu naknađene premije koje je isplatio osiguravaču, kao i troškovi ugovora.
- (3) Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstvene naplate ovih potraživanja iz dugovane naknade, kao i pravo da zahteva njihovu isplatu neposredno od osiguravača.
- (4) Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđ račun sve prigovore koje po osnovu ugovora ima prema ugovaraču osiguranja.

Vrednost osigurane stvari

Član 4a.

- (1) Vrednost osigurane stvari, osim ako nije drugačije ugovoreno, čini vrednost nove stvari umanjena za iznos procenjenog tehničkog i ekonomskog rabaćenja (amortizacije).

Suma osiguranja

Član 5.

- (1) Ugovor o osiguranju može se zaključiti:
  - 1) na ugovorenu vrednost koju odredi ugovarač osiguranja, u smislu Posebnih uslova za osiguranje osnovnih sredstava i sredstava zajedničke potrošnje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti, mašina od loma i nekih drugih opasnosti, zaliha na flotantnoj osnovi od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti i Uslova za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sličnih uređaja;
  - 2) na sumu osiguranja koju odredi ugovarač osiguranja;
  - 3) na svakovremenu stvarnu vrednost, bez oznake sume osiguranja u ugovoru o osiguranju;
  - 4) na novu vrednost, u skladu sa posebnim uslovima osiguranja kojima je predviđeno osiguranje određenih stvari na novu vrednost;
  - 5) na sumu osiguranja, utvrđenu zakonom ili drugim propisima donetim na osnovu zakona;.
- (2) U slučaju predviđenom tarifom premija, suma osiguranja može se odrediti sporazumno između ugovarača osiguranja i osiguravača, u visini iznosa moguće štete, odnosno troškova (osiguranje na „prvi rizik“).
- (3) Ako je neki ugovor zaključen bez oznake sume osiguranja ili uz neograničeno pokriće, smatraće se kao ugovor zaključen na svakovremenu stvarnu ili na novu vrednost, odnosno na vrednost imovinskog interesa u skladu sa sadržinom ugovora.

Ugovaranje devizne klauzule

Član 5a.

- (1) Ukoliko se posebno ugovori ugovorom o osiguranju – polisom ili njenim priložima, važe i sledeće odredbe o sumi osiguranja i premiji:
  - 1) sume osiguranja ugovaraju se u dinarskoj protivvrednosti iznosa u EUR koji je iskazan na polisi. Suma osiguranja jednaka je dinarskoj protivvrednosti navedenog iznosa u EUR, obračunatog po srednjem kursu NBS na dan nastanka osiguranog slučaja;
  - 2) premija osiguranja se ugovara u dinarskoj protivvrednosti iznosa u EUR koja je iskazana na polisi. Premija osiguranja jednaka je dinarskoj protivvrednosti navedenog iznosa u EUR, obračunatog po srednjem kursu NBS na dan plaćanja. Pod danom plaćanja

- podrazumeva se datum kada su sredstva na ime premije osiguranja evidentirana na računu osiguravača;
- 3) premiju osiguranja iz prethodnog stava osiguravač može iskazati u dinarskoj protivvrednosti obračunatoj po srednjem kursu NBS na dan slanja pisanog obaveštenja o dospelosti ili neplaćenom iznosu premije i taj kurs primenjivati određeni vremenski period od dana slanja navedenog pisanog obaveštenja. Navedeni vremenski period ne može biti duži od 15 dana i mora biti posebno iskazan u pisanom obaveštenju. Ukoliko se uplata premije po pisanom obaveštenju ne izvrši u naznačenom vremenskom periodu, ugovarač osiguranja je dužan da premiju u EUR plati u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan plaćanja. Pod danom plaćanja podrazumeva se datum kada su sredstva na ime premije osiguranja evidentirana na računu osiguravača.

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 6.

- (1) Ugovor o osiguranju može se zaključiti:
  - 1) sa određenim rokom trajanja,
  - 2) sa neodređenim rokom trajanja, kad se nastavlja iz godine u godinu.

Osigurani slučaj

Član 7.

- (1) Događaj s obzirom na koji se zaključuje osiguranje (osigurani slučaj) mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja.
- (2) Smatra se da je u osiguranju stvari nastao osigurani slučaj onog trenutka kad je jedna od osiguranih opasnosti iznenađeno i neočekivano počela da se ostvaruje na osiguranoj stvari i da je oštećuje.
- (3) Ugovor o osiguranju je ništavan ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj ili je bio u nastupanju, odnosno bilo je izvesno da će nastupiti ili je već tada bila prestala mogućnost da on nastane.
- (4) Kada je ugovoreno da će osiguranjem biti obuhvaćen određeni period koji prethodi zaključenju ugovora, ugovor će biti ništavan samo ako je u času njegovog zaključenja zainteresovanoj strani bilo poznato da se osigurani slučaj već dogodio, odnosno da je već tada prestala mogućnost da se on dogodi.

Pravna situacija posle nastanka osiguranog slučaja

Član 8.

- (1) Ako se u toku istog perioda osiguranja dogodi više osiguranih slučajeva jedan za drugim, naknada iz osiguranja za svaki od njih određuje se i isplaćuje u potpunosti s

obzirom na celu sumu osiguranja, bez njenog umanjenja za iznos isplaćenih naknada u tom periodu.

- (2) U slučaju uništenja stvari (totalna šteta) ili kada se stvari po ugovoru o osiguranju smatraju uništenim, za uništenu stvar osiguranje prestaje.

Način obaveštavanja

Član 9.

- (1) Sva obaveštenja i prijave koje je ugovarač osiguranja dužan da učini, u smislu odredaba ovih Uslova, obavezno treba pismeno potvrditi, ako su učinjene usmeno, telefonom, telegramom ili na neki drugi način.
- (2) Kao dan prijema obaveštenja, odnosno prijave, smatra se dan kad je primljeno obaveštenje, odnosno prijava. Ako se obaveštenje, odnosno prijava šalje preporučeno, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.
- (3) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora važe samo ako su zaključeni pismeno.

Promena adrese – naziva (firme)

Član 10.

- (1) Ugovarač je dužan da o promeni imena ili adrese, odnosno o promeni naziva – firme i sedišta (poslovnih prostorija) obavesti osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promene.
- (2) Ako ugovarač ne obavesti osiguravača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja dovoljno je da je osiguravač uputio osiguraniku preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi stana, poslovnih prostorija, odnosno nazivu – firmi, kojima raspolaže. Obaveštenje postaje punovažno dana kada bi, prema redovnom toku stvari, postalo punovažno da nije bilo promena iz prethodnog stava.

Izmene uslova osiguranja i tarifa premija

Član 11.

- (1) Ako osiguravač izmeni uslove osiguranja, dužan je da o tome pismeno, ili na neki drugi pogodan način, obavesti ugovarača osiguranja pre isteka tekućeg perioda osiguranja (skadence).
- (2) Ugovarač osiguranja ima pravo da otkáže ugovor o osiguranju po prijemu obaveštenja. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje da važi istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako ugovarač osiguranja ne otkáže ugovor o osiguranju, ugovor se početkom sledećeg perioda osiguranja menja u skladu sa izvršenim izmenama u uslovima osiguranja, odnosno tarifama premija.

Sniženje (bonifikacija) i povećanje (malus) premije

Član 12.

- (1) U vrstama osiguranja i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim aktom, ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, stiče pravo na bonifikaciju u vidu sniženja premija za sledeći period osiguranja (bonus).
- (2) U vrstama osiguranja i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim aktom, ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku, povećava se premija za sledeći period osiguranja u vidu doplatka (malus).

Nadležnost u slučaju spora

Član 13.

- (1) U slučaju spora između ugovarača osiguranja, osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema mestu zaključenja ugovora o osiguranju.

II. OBAVEZE OSIGURANIKA, ODNOSNO UGOVARAČA OSIGURANJA I POSLEDICE NJIHOVOG NEIZVRŠENJA

Prijava okolnosti od značaja za ocenu rizika

Član 14.

- (1) Ugovarač osiguranja dužan je da prijavi osiguravaču, prilikom zaključenja ugovora, sve okolnosti koje su značajne za ocenu rizika koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.
- (2) Ako je ugovarač osiguranja namerno učinio netačnu prijavu ili namerno prečutao neku okolnost takve prirode da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, osiguravač može zahtevati poništenje ugovora. U slučaju poništenja ugovora iz razloga navedenih u prethodnoj alineji, osiguravač zadržava naplaćene premije i ima pravo da zahteva isplatu premije za period osiguranja u kome je zatražio poništenje ugovora. Osiguravačevo pravo da zahteva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako u roku od tri meseca od dana saznanja za netačnost prijave ili za prečutkivanje ne izjavi ugovaraču osiguranja da namerava da koristi to pravo.
- (3) Ako je ugovarač osiguranja učinio netačnu prijavu ili je propustio da da dužno obaveštenje, a to nije učinio namerno, osiguravač može, po svom izboru, u roku od mesec dana od dana saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije, srazmerno većem riziku. Ugovor u tom slučaju prestaje po isteku 14 dana od kad je osiguravač svoju izjavu o raskidu saopštio ugovaraču osiguranja, a u slučaju osiguravačevog predloga da se

premija poveća, raskid nastupa po samom zakonu, ukoliko ugovarač osiguranja ne prihvati predlog u roku od 14 dana od kad ga je primio.

U slučaju raskida, osiguravač je dužan da vrati deo premije koji otpada na vreme do kraja perioda osiguranja, u roku od šezdeset dana.

Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave ili posle toga, ali pre raskida ugovora, odnosno postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmeri između stopa plaćenih premija i stopa premije koje bi trebalo platiti prema stvarnom riziku.

- (4) Odredbe prethodnih stavova o posledicama netačne prijave ili prećutkivanja okolnosti od značaja za ocenu rizika primenjuju se i u slučajevima osiguranja zaključenih u ime i za račun drugoga, ili u korist trećeg, odnosno za tuđ račun, ili za račun koga se tiče – ako su ova lica znala za netačnost prijave ili prećutkivanje okolnosti od značaja za ocenu rizika.
- (5) Osiguravač kome su u času zaključenja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su od značaja za ocenu rizika, a koje je ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prećutao, ne može se pozivati na netačnost prijave ili prećutkivanje. Isto važi kad je osiguravač saznao za te okolnosti za vreme trajnog osiguranja, a nije se koristio zakonskim ovlašćenjima.

Plaćanje premije

Član 15.

- (1) Ugovarač osiguranja dužan je da plati premiju osiguranja, a osiguravač je dužan da primi isplatu premije od svakog lica koje ima pravni interes da ona bude plaćena.
- (2) Premija se plaća prilikom zaključenja ugovora, po pravilu odjednom, a može se plaćati i u ugovorenim rokovima.
- (3) Na iznos premije koji se plaća u ugovorenim rokovima, obračunava se i naplaćuje ugovorna kamata.
- (4) Ako ugovarač osiguranja ne plati ukupno obračunatu premiju ili njen deo u ugovorenom roku, osiguravač može pored glavnice da potražuje i zakonsku zateznu kamatu.
- (5) Mesto plaćanja premije je mesto u kome ugovarač osiguranja ima svoje sedište, odnosno prebivalište, ili boravište.
- (6) Smatra se da je ukupna premija osiguranja ili njen deo plaćen dana kada je iznos uplate na ime ukupne premije osiguranja ili njenog dela evidentiran na računu osiguravača.
- (7) Kad ugovarač osiguranja ispuni svoju obavezu plaćanja premije u potpunosti ili delimično, ima prava da od osiguravača zahteva da mu o svom trošku izda priznanicu. Iz opravdanih razloga ugovarač osiguranja može tražiti ovu priznanicu i kad je novčanu obavezu isplatio preko banke ili pošte.
- (8) Kad ugovarač osiguranja ispuni svoju obavezu plaćanja premije pre roka, ima pravo da od iznosa duga odbije iznos kamate za vreme od dana isplate do dospelosti obaveze.

Obaveštenje osiguravača o promenama (opasnosti) rizika

Član 16.

- (1) Ugovarač osiguranja dužan je da obavesti osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može biti od značaja za ocenu rizika.

Ugovarač, odnosno osigurani, dužan je da bez odlaganja obavesti osiguravača o povećanju rizika, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, a ako se povećanje rizika dogodilo bez njegovog učešća, dužan je da ga obavesti u roku od četrnaest dana od kad je za to saznao.

Ako je povećanje rizika toliko da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u času njegovog zaključenja, on može raskinuti ugovor.

Ali, ako je povećanje rizika toliko da bi osiguravač zaključio ugovor samo uz veću premiju da je takvo stanje postojalo u času zaključenja ugovora, on može ugovaraču osiguranja predložiti novu stopu premije.

Ako ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od četrdeset dana od prijema predloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.

Ali, ugovor ostaje na snazi i osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili da raskine ugovor, ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana od kad je na bilo koji način doznao za povećanje rizika ili ako još pre isteka tog roka na neki drugi način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se desio posle tog povećanja i sl.).

- (2) Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je osiguravač obavešten o povećanju rizika ili pošto je obavešten o povećanju rizika, ali pre nego što je raskinuo ugovor ili postigao sporazum sa ugovaračem osiguranja o povećanju premija, naknada se smanjuje u srazmeri između plaćenih premija i premije koje bi trebalo platiti prema povećanom riziku.
- (3) Kad se posle zaključenja ugovora o osiguranju dogodi smanjenje rizika, ugovarač osiguranja ima pravo da zahteva odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kad je osiguravača obavestio o smanjenju. Ako osiguravač ne pristane na smanjenje premije, ugovarač osiguranja može raskinuti ugovor.

Obaveze sprečavanja osiguranog slučaja i spasavanja, kao i pridržavanje odredaba o zaštitnim merama

Član 17.

- (1) Osigurani je dužan da preduzme propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči nastupanje osiguranog slučaja, a ukoliko osigurani slučaj nastupi, dužan je da preduzme sve što je u njegovoj moći da se ograniče štetne posledice.
- (2) Osiguravač je dužan da naknadi troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog

slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posledice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspeha.

- (3) Osiguravač je dužan da da ovu naknadu, čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi sumu osiguranja.
- (4) Ako osiguranik ne ispuni svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja ili obavezu spasavanja, a za to nema opravdanja, obaveza osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.
- (5) Ako je određen ili ugovoren rok do koga treba sprovesti mere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mere), osiguraniku se isplaćuje naknada i kad je osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim, odnosno ugovorenim obavezama.
- (6) I u slučaju kada nisu ugovorene mere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mere), a u toku trajanja osiguranja dođe do ponavljanja osiguranog slučaja na istom mestu osiguranja (lokaciji), nakon drugog osiguranog slučaja, osiguravač će imati pravo da od osiguranika zahteva sprovođenje ovakvih mera. Ukoliko osiguranik ne sprovede preventivne mere na način i u roku koji se zahteva, osiguravač neće biti u obavezi da isplati štetu prouzrokovanu tom vrstom osiguranog slučaja.

Obaveze osiguranika kad nastane osigurani slučaj

Član 18.

- (1) Kad nastane osigurani slučaj na osnovu koga se traži naknada iz osiguranja, osiguranik je obavezan da postupi na sledeći način:
  - 1) odmah preduzme sve mere koje su u njegovoj moći da se ograniče štetne posledice i da se pri tome pridržava uputstava koje mu je dao osiguravač ili njegov zastupnik;
  - 2) obavesti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja odmah po saznanju, a najkasnije u roku od tri dana od kada je to saznao;
  - 3) da što pre, a najdalje u roku od tri dana, pismeno potvrdi prijavu učinjenu usmeno, telefonom, telegramom ili na neki drugi način;
  - 4) u svim slučajevima predviđenim propisima, a naročito kad je šteta prouzrokovana od požara, eksplozije, provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe i saobraćajne nezgode – osiguranik je u obavezi da dogaćaj odmah prijavi nadležnom organu unutrašnjih poslova i navede koje su sve stvari uništene ili oštećene, odnosno nestale prilikom osiguranog slučaja;
  - 5) odmah po nastanku osiguranog slučaja, ako je to moguće, odnosno kad to prilike dozvoljavaju, da podnese osiguravaču popis uništenih, odnosno oštećenih stvari, uz približnu naznaku njihove vrednosti;
  - 6) do dolaska predstavnika osiguravača na mesto osiguranog slučaja, potrebno je da osiguranik ne promeni stanje oštećenih, odnosno uništenih stvari, osim ako je promena u javnom interesu ili interesu

smanjenja, odnosno u cilju nastavljanja normalne proizvodnje.

Ako se promena izvrši sa ciljem da se normalna proizvodnja nastavi, osiguranik je dužan da o tome odmah obavesti osiguravača: telefonom, telefaksom ili na neki drugi način.

- (2) Ugovarač osiguranja je dužan da nezavisno od roka u kome je podneo prijavu štete, predstavniku osiguravača pruži sve podatke i druge potrebne dokaze za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete. Osiguravač može zahtevati da osiguranik pribavi i druge dokaze, ako je to potrebno i opravdano.
- (3) Ako osiguranik ne izvrši obaveze iz stava (1) i (2) ovog člana i na taj način onemogućiti osiguravača da utvrdi osnov, odnosno visinu štete, osiguravač će odbiti osiguranika od prava na naknadu, odnosno umanjiti iznos naknade štete.

III. OBAVEZE OSIGURAVAČA

Visina naknade osiguranja

Član 19.

- (1) Osiguravač je obavezan da isplati naknadu osiguranja za štetu prouzrokovanu nastankom osiguranog slučaja po odredbama ovih Opštih uslova, kao i Posebnih uslova za onu vrstu osiguranja po kojoj je zaključen ugovor o osiguranju.
- (2) Osiguravač će umanjiti iznos nadoknade iz osiguranja za isplatu po određenoj polisi osiguranja za iznos dospеле, a neplaćene premije po toj polisi osiguranja.

Ugovoreni samopridržaj (franšiza)

Član 20.

- (1) Ako je ugovoreno da osiguranik sam snosi jedan deo štete (ugovoreni samopridržaj, franšiza) naknada će se, ako nastupi osigurani slučaj, utvrditi tako da na osiguranika otpada deo štete u visini ugovorenog samopridržaja.

Utvrđivanje, procena i veštačenje štete

Član 21.

- (1) Kad primi prijavu o nastalom osiguranom slučaju, osiguravač je dužan da odmah, a najkasnije u roku od tri dana, pristupi utvrđivanju i proceni štete, a ukoliko to ne učini, osiguranik može početi s otklanjanjem štete, uz uslov da se prethodno komisijski utvrdi uzrok nastanka osiguranog slučaja i obim oštećenja.

Osiguranik može i pre isteka roka od tri dana da počne da otklanja štetu, ako je to potrebno radi nastavljjanja normalne proizvodnje.

- (2) Ako je ugovorom o osiguranju vrednost osigurane stvari sporazumno utvrđena, naknada se određuje prema toj vrednosti, izuzev ako osiguravač dokaže da je ugovorena vrednost znatno veća od stvarne vrednosti, a za tu razliku ne postoji opravdan razlog (kao npr. osiguranje upotrebljene stvari na vrednost takve nove stvari ili osiguranje subjektivne vrednosti).
- (3) U slučaju da se osiguranik ne složi sa utvrđenim uzrokom i procenom štete, može zatražiti da se utvrđivanje štete izvrši putem veštaka.
- (4) Svaka ugovorena strana pismeno imenuje svog veštaka. Za veštaka se mogu imenovati lica koja nisu u radnom odnosu sa osiguravačem, odnosno osiguranikom. Pre početka veštačenja, oba imenovana veštaka biraju trećeg veštaka, kao predsednika.
- (5) Predmet veštačenja mogu biti samo sporne činjenice. Kao i sporne činjenice će biti predmet veštačenja, kao i postupak veštačenja, određuju u svakom pojedinačnom slučaju osiguranik i osiguravač – pismenim sporazumom o veštačenju.
- (6) Svaka ugovorna strana snosi troškove za svog veštaka. Troškove za predsednika snose obe strane po pola.
- (7) Iznos naknade ne može biti veći od štete koju je osiguranik pretrpeo nastupanjem osiguranog slučaja.

Spaseni delovi

Član 22.

- (1) Ako nije drugačije ugovoreno, spaseni delovi uništenih, odnosno oštećenih stvari ostaju osiguraniku. Osiguranik nema pravo da posle nastupanja osiguranog slučaja prepusti osiguravaču uništenu, odnosno oštećenu osiguranu stvar i da od njega zahteva isplatu pune sume osiguranja, odnosno pune vrednosti.
- (2) Vrednost spasenih uništenih, odnosno oštećenih stvari i/ili njihovih delova, obračunava se po tržišnoj vrednosti u mestu štete prema stanju na dan nastanka osiguranog slučaja.

Isplata naknade iz osiguranja

Član 23.

- (1) Kad se dogodi osigurani slučaj, osiguravač je dužan da isplati naknadu u ugovorenom roku koji ne može biti duži od četrnaest dana, računajući od dana kad je osiguravač dobio obaveštenje da se osigurani slučaj dogodio. Ako je za utvrđivanje postojanja osiguravačeve obaveze ili njenog iznosa potrebno izvesno vreme, ovaj rok počinje da teče od dana kad je utvrđeno postojanje njegove obaveze i njen iznos.

- (2) Ako iznos osiguravačeve obaveze ne bude utvrđen u roku određenom u prvom stavu ovog člana, osiguravač je dužan da na zahtev ovlašćenog lica isplati iznos nespornog dela svoje obaveze na ime predujma.
- (3) Isplata naknade nosiocima zaloga i drugih prava:
  - 1) Posle nastupanja osiguranog slučaja, založna prava i ostala prava koja su ranije postojala na osiguranju stvari imaju za predmet dugovanu naknadu, kako u slučaju osiguranja sopstvene stvari, tako i u slučaju osiguranja tuđih stvari zbog obaveze njihovog čuvanja i vraćanja, pa osiguravač ne može isplatiti naknadu osiguraniku bez saglasnosti nosilaca tih prava.
  - 2) Ova lica mogu zahtevati neposredno od osiguravača da im, u granicama sume osiguranja i prema zakonskom redu, isplati njihova potraživanja.
  - 3) Međutim, ako u času isplate osiguravač nije znao niti je mogao znati za ta prava, izvršena isplata naknade osiguraniku ostaje punovažna.

Maksimalna obaveza osiguravača po osnovu nadoknade iz osiguranja

Član 23a.

- (1) Maksimalna obaveza osiguravača po osnovu nadoknade iz osiguranja u slučaju nastanka osiguranog slučaja, osim ako nije izričito drugačije ugovoreno, jednaka je vrednosti osigurane stvari iz člana 4a na dan nastanka osiguranog slučaja.
- (2) Ukoliko je vrednost osigurane stvari iz člana 4a. na dan nastanka osiguranog slučaja veća od sume osiguranja na dan nastanka osiguranog slučaja, maksimalna obaveza osiguravača jednaka je sumi osiguranja.

Vraćanje premije

Član 24.

- (1) Ako osigurana stvar bude uništena pre početka obaveze osiguravača, ugovaraču osiguranja se vraća iznos naplaćene premije.
- (2) Ako osigurana stvar bude uništena posle početka obaveze osiguravača, od rizika koji nisu obuhvaćeni osiguranjem, ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja.
- (3) Ako osigurana stvar bude uništena posle početka obaveze osiguravača od rizika obuhvaćenih osiguranjem, osiguravaču pripada ceo iznos premije za tekuću godinu osiguranja, odnosno za ugovoreni period osiguranja.
- (4) Prestankom ugovora o osiguranju u svim drugim slučajevima pre isteka vremena za koje je premija plaćena, premija pripada osiguravaču samo do završetka dana do kog je on bio u obavezi, ako drugačije nije ugovoreno.

IV. TRAJANJE OSIGURANJA

Početak dejstva osiguranja

Član 25.

- (1) Ugovor o osiguranju, ako se drugačije ne ugovori, svoje dejstvo proizvodi po isteku dvadeset četvrtog časa, dana koji je u polisi označen kao dan početka trajanja osiguranja, pa sve do završetka poslednjeg dana, roka za koji je osiguranje ugovoreno.
  - (2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor s danom isteka tekuće godine osiguranja, obaveštavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre isteka tekuće godine osiguranja.
U tom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa, poslednjeg dana tekuće godine osiguranja.
  - (3) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može, po protoku ovog roka, uz otkazni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.
  - (4) Ugovorom se ne može isključiti pravo svake strane da raskine ugovor, kako je napred izloženo.
  - (5) Ako ugovarač osiguranja raskine ugovor koji je zaključen na rok duži od pet godina, dužan je da plati razliku premije u visini popusta odobrenog po osnovu višegodišnjeg roka trajanja osiguranja.
  - (6) Ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen uplatom premije osiguranja na osnovu pisane ponude osiguravača iz člana 1. stav (4), ugovor o osiguranju proizvodi svoje pravno dejstvo od dana (časa i minuta) koji je na pisanoj ponudi naveden kao početak osiguranja, pa sve do dana (časa i minuta) koji je na pisanoj ponudi naveden kao istek osiguranja, pod uslovom da su zadovoljene sve odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju iz člana 1. stav (4) ovih Uslova.
  - (7) Ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen uplatom ukupno obračunate premije osiguranja po polisi ili listu pokrića, u skladu sa članom 1. stav (5), ugovor o osiguranju proizvodi svoje pravno dejstvo od dana (časa i minuta) koji je na polisi ili listu pokrića naveden kao početak osiguranja, pa sve do dana (časa i minuta) koji je na polisi ili listu pokrića naveden kao istek osiguranja, pod uslovom da su zadovoljene sve odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju iz člana 1. stav (5) ovih Uslova.
- do tog dana plaćena premija, a inače – po isteku dvadeset četvrtog časa dana uplate premije.
- (2) Kod ugovora o osiguranju s neodređenim rokom trajanja, ako je u polisi označen samo početak osiguranja, osiguranje se uz primenu stavova (4) i (5) ovog člana produžava iz godine u godinu, osim ako neka od ugovornih strana, najkasnije tri meseca pre isteka tekuće godine osiguranja, pisanim putem obavesti drugu stranu da ne želi da produži ugovor o osiguranju. U tom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa poslednjeg dana tekuće godine osiguranja.
  - (3) Može se ugovoriti da obaveza osiguravača počinje od trenutka zaključenja ugovora o osiguranju.
  - (4) Međutim, ako ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice – ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, po isteku trideset dana od dana od kad je ugovaraču osiguranja uručeno osiguravačevu preporučeno pismo s obaveštenjem o dospelosti premije. Pritom, navedeni rok ne može isteći pre nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.
  - (5) U svakom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, ako premija ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti.
  - (6) Obaveza osiguravača prestaje:
    - 1) Kod ugovora o osiguranju s određenim rokom trajanja – istekom dvadeset četvrtog časa, dana koji je u polisi označen kao dan isteka osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.
    - 2) Kod ugovora o osiguranju s neodređenim rokom trajanja; ako je u polisi označen samo početak osiguranja, osiguranje se uz primenu stavova (4) i (5) ovog člana produžava iz godine u godinu, osim ako neka od ugovornih strana najkasnije tri meseca pre isteka tekuće godine osiguranja pisanim putem obavesti drugu stranu da ne želi da produži ugovor o osiguranju. U tom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa poslednjeg dana tekuće godine osiguranja.
  - (7) Ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen uplatom premije osiguranja na osnovu pisane ponude osiguravača iz člana 1. stav (4), obaveza osiguravača počinje od dana (časa i minuta) koji je na pisanoj ponudi naveden kao početak osiguranja, a prestaje dana (časa i minuta) koji je na pisanoj ponudi naveden kao istek osiguranja, pod uslovom da su zadovoljene sve odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju iz člana 1. stav (4) ovih Uslova.
  - (8) Ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen uplatom ukupno obračunate premije osiguranja po polisi ili listu pokrića, u skladu sa članom 1. stav (5), obaveza osiguravača počinje od dana (časa i minuta) koji je na polisi ili listu pokrića naveden kao početak osiguranja, a prestaje dana (časa i minuta) koji je na polisi ili listu pokrića naveden kao istek osiguranja, pod uslovom da su zadovoljene sve odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju iz člana 1. stav (5) ovih uslova.

Početak i prestanak obaveze osiguravača

Član 26.

- (1) Obaveza osiguravača iz osiguranja počinje, ako se drugačije ne ugovori, po isteku dvadeset četvrtog časa, dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ukoliko je

V. ŠTETA I OSIGURANI RIZICI

Štete pokrivenne osiguranjem

Član 27.

- (1) Osiguravač je dužan da naknadi štete nastale slučajno ili krivicom ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika osiguranja.

Štete koje nisu pokrivenne osiguranjem

Član 28.

- (1) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu za štetu, prouzrokovanu:
  - 1) Ratnim operacijama ili pobunama, osim ako je drugačije ugovoreno, ratom, invazijom, dejstvom stranog neprijatelja, neprijateljstvima ili sličnim operacijama (bez obzira da li je rat objavljen ili ne), građanskim ratom, pobunom, revolucijom, ustankom, kao i nemirima koji nastanu iz takvih događaja, minama, torpedima, bombama ili drugim eksplozivnim sredstvima; zaplenom, oduzimanjem, ograničenjem ili zadržavanjem i posledicama tih događaja ili pokušajima da se izvrše, konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim merama koje sprovodi, odnosno namerava da sprovede vlast ili neka politička organizacija koja se bori za vlast, odnosno koja ima vlast; sabotажom ili terorizmom, izvršenim od lica koja deluju iz političkih pobuda u ime ili u vezi sa bilo kakvom organizacijom ili od lica koje, odnosno koja deluju iz političkih pobuda, nezavisno od bilo kakve organizacije. Osiguravač je dužan da dokaže da je šteta prouzrokovana nekim od ovih događaja.
  - 2) Namerno ili prevarom ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika osiguranja. Ali, ako se ostvario osigurani slučaj, osiguravač je dužan da naknadi svaku štetu prouzrokovanu od nekog lica za čije postupke osiguranik odgovara po bilo kom osnovu, bez obzira na to da li je šteta prouzrokovana nepažnjom ili namerno.

VI. NADOSIGURANJE I UGOVOR SA VIŠE OSIGURAVAČA

Nadosiguranje

Član 29.

- (1) Ako se pri zaključenju ugovora jedna strana posluži prevarom i tako ugovori sumu osiguranja veću od stvarne

vrednosti osigurane stvari, druga strana može tražiti poništenje ugovora.

- (2) Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrednosti osiguranih stvari, a pri tome ni jedna strana nije postupila nesavesno, ugovor ostaje na snazi, suma osiguranja se snižava do iznosa stvarne vrednosti osiguranih stvari, dok se premija srazmerno smanjuje.
- (3) U oba slučaja, savesni osiguravač zadržava primljene premije i ima pravo na nesmanjenu premiju za tekući period.

Višestruko i dvostruko osiguranje

Član 30.

- (1) Ako je stvar osigurana kod dva ili više osiguravača od istog rizika za isti interes i za isto vreme – tako da zbir suma osiguranja ne prelazi vrednost te stvari (višestruko osiguranje) – svaki osiguravač u potpunosti odgovara za izvršenje obaveza nastalih iz ugovora koji je on zaključio.
- (2) Ako, pak, zbir suma osiguranja prelazi vrednost osiguranih stvari (dvostruko osiguranje), a pri tom ugovarač osiguranja nije postupio nesavesno, sva ta osiguranja su punovažna i svaki osiguravač ima pravo na ugovorenu premiju za period osiguranja u toku, a osiguranik ima pravo da zahteva od svakog pojedinačnog osiguravača naknadu prema ugovoru zaključenom sa njim, ali ukupno ne više od iznosa štete.
- (3) Kad se dogodi osigurani slučaj, ugovarač osiguranja dužan je da o tome obavesti svakog osiguravača istog rizika i saopšti mu imena i adrese ostalih osiguravača, kao i sume osiguranja pojedinih ugovora koji su sa njima zaključeni.
- (4) Po isplati naknade osiguraniku, svaki osiguravač snosi deo naknade u srazmeri u kojoj stoji suma osiguranja na koju se on obavezao prema ukupnom zbiru suma osiguranja, pa osiguravač koji je platio veći iznos ima pravo da zahteva od ostalih osiguravača naknadu više plaćenog iznosa.
- (5) Ako je ugovor zaključen bez naznačenja sume osiguranja ili uz neograničeno pokriće, smatra se kao ugovor zaključen uz najvišu sumu osiguranja.
- (6) Za osiguravačev deo koji ne može da plati, odgovaraju ostali osiguravači, srazmerno svojim delovima.
- (7) Ako je ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kojim je nastalo dvostruko osiguranje ne znajući za ranije zaključeno osiguranje, on može – bez obzira na to da li je ranije osiguranje zaključio on ili neko drugi – u roku od mesec dana od kad je saznao za to osiguranje, zahtevati odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije docnijeg osiguranja, ali osiguravač pritom zadržava primljene premije i ima pravo na premiju za tekući period.
- (8) Ako je do dvostrukog osiguranja došlo zbog smanjenja vrednosti osiguranih stvari za vreme trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja ima pravo na odgovarajuća sniženja suma osiguranja i premije, počev od dana kad je osiguravaču saopštio ovaj zahtev za sniženje.
- (9) Ako je pri nastanku dvostrukog osiguranja ugovarač osiguranja postupio nesavesno, svaki osiguravač može da traži poništenje ugovora, zadrži primljene premije i zahteva nesmanjenu premiju za tekući period.

VII. PODOSIGURANJE

Član 31.

- (1) Kad se utvrdi da je u početku određenog perioda osiguranja vrednost osigurane stvari bila veća od sume osiguranja, iznos naknade koju osiguravač duguje srazmerno se smanjuje, izuzev ako je drugačije ugovoreno.
- (2) Osiguravač je dužan da da potpunu naknadu sve do iznosa sume osiguranja, ako je ugovoreno da odnos između vrednosti stvari i sume osiguranja nema značaja za određivanje iznosa naknade.

VIII. PRELAZ UGOVORA NA PRIBAVIOCA OSIGURANE STVARI

Član 32.

- (1) U slučaju otuđenja osigurane stvari, kao i stvari u vezi sa čijom je upotrebom zaključeno osiguranje od odgovornosti, prava i obaveze ugovarača osiguranja prelaze na pribavioca, osim ako drugačije nije ugovoreno.
- (2) Ali, ako je otuđen samo jedan deo osiguranih stvari koje u pogledu osiguranja ne čine zasebnu celinu, ugovor o osiguranju prestaje u pogledu otuđenih stvari.
- (3) U slučaju kad se zbog otuđenja stvari poveća ili smanji verovatnoća nastupanja osiguranog slučaja, primenjuju se opšte odredbe o povećanju ili smanjenju rizika.
- (4) Ugovarač osiguranja koji ne obavesti osiguravača da je osigurana stvar otuđena, ostaje u obavezi da plaća premije koje dospevaju i posle dana otuđenja.
- (5) Osiguravač i pribavilac osigurane stvari mogu odustati od osiguranja uz otkazni rok od petnaest dana, s tim što su dužni da podnesu otkaz najdalje u roku od trideset dana od saznanja za otuđenje.
Ako se ugovor u smislu prethodne alineje otkaže, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa dana kad ističe otkazni rok. Ako se otkaz šalje preporučeno poštom, kao dan otkaza smatra se dan predaje pošti.
- (6) Ugovor o osiguranju ne može se raskinuti ako je polisa osiguranja izdata na donosioca ili po naredbi.

IX. PRELAZ OSIGURANIKOVIH PRAVA PREMA ODGOVORNOM LICU NA OSIGURAVAČA (SUBROGACIJA)

Član 33.

- (1) Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguravača, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade, sva osiguraničeva prava prema licu koje je po bilo kom osnovu odgovorno za štetu.
- (2) Ako je krivicom osiguranika onemogućen prelaz prava na osiguravača, u potpunosti ili delimično, osiguravač se u odgovarajućoj meri oslobađa svoje obaveze prema osiguraniku.

- (3) Prelaz prava sa osiguranika na osiguravača ne može biti na štetu osiguranika, pa ako je naknada koju je osiguranik dobio od osiguravača, iz bilo kog uzroka niža od štete koju je pretrpeo, osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovornosti lica isplati ostatak naknade pre isplate osiguravačevog potraživanja po osnovu prava koja su prešla na njega.
- (4) Izuzetno od pravila o prelazu osiguranikovih prava na osiguravača, ova prava ne prelaze na osiguravača ako je štetu prouzrokovalo lice u srodstvu u prvoj liniji sa osiguranikom ili lice za čije postupke osiguranik odgovara ili koje živi sa njim u istom domaćinstvu, odnosno lice koje je radnik osiguranika – osim ako su ta lica štetu prouzrokovala namerno.
- (5) Ali, ako je neko od lica pomenutih u prethodnom stavu bilo osigurano od odgovornosti, osiguravač može zahtevati od njegovog osiguravača naknadu iznosa koji je isplatio osiguraniku.

X. ZASTARELOST POTRAŽIVANJA

Član 34.

- (1) Zastarelost potraživanja iz ovog ugovora o osiguranju imovine regulisana je odgovarajućim odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

XI. KLAUZULA NMA2915 – ISKLJUČENJE SAJBER RIZIKA

Član 35.

- (1) ISKLJUČENJE ELEKTRONSKIH PODATAKA
Bez obzira na bilo koju suprotnu odredbu ovih Uslova ili bilo kog njihovog priloga, podrazumeva se sledeće:
  - (a) Ovo osiguranje ne pokriva gubitak, oštećenje, uništavanje, izobličjenje, brisanje, oštećenje ili izmenu ELEKTRONSKIH PODATAKA iz bilo kog razloga (uključujući, ali ne ograničavajući se na RAČUNARSKI VIRUS) ili nemogućnost upotrebe, smanjenje funkcionalnosti, troškove, izdatke bilo koje prirode koji proizilaze iz toga, bez obzira na bilo koji drugi uzrok ili događaj koji istovremeno ili u bilo kom drugom trenutku doprinosi gubitku.
ELEKTRONSKI PODACI označavaju činjenice, koncept i informacije pretvorene u oblik upotrebljiv za komunikaciju, tumačenje ili obradu elektronskom i elektromehaničkom obradom podataka ili elektronski kontrolisanom opremom i uključuju programe, softver i druge kodirane instrukcije za obradu i manipulaciju podacima ili upravljanje i manipulaciju takve opreme. RAČUNARSKI VIRUS znači skup oštećenih, štetnih ili na drugi način neovlašćenih instrukcija ili kodova, uključujući skup zlonamerno uvedenih neovlašćenih instrukcija ili kodova, programskih ili drugih, koji se šire putem računarskog sistema ili mreže bilo koje prirode.

RAČUNARSKI VIRUS uključuje, ali ne ograničavajući se na „trojance“, „crve“ i „vremenske ili logičke bombe“.

- (b) Međutim, u slučaju da dole navedeni rizik proizilazi iz bilo kog izvora opasnosti opisanih u prethodnom paragrafu (a), ovo osiguranje, koje je predmet uslova i isključenja koji se na nejga odnose, pokrivaće materijalnu štetu na imovini osiguranika nastalu tokom perioda važenja osiguranja direktno izazvane navedenim rizikom.

Imenovane opasnosti

Požar

Eksplozija

- (2) MEDIJI ZA ELEKTRONSKU OBRADU PODATAKA

Bez obzira na bilo koju suprotnu odredbu ovih Uslova ili bilo kog njihovog priloga, podrazumeva se sledeće:

Ako elektronski medij za obradu podataka osiguran ovim osiguranjem pretrpi fizicko oštećenje ili štetu pokrivenu ovim Uslovima, tada će osnova za procenu štete biti cena praznog medija plus troškovi kopiranja ELEKTRONSKIH PODATAKA iz rezervne kopije ili iz originala prethodne generacije. Ovi troškovi neće uključivati istraživanje i inženjering, kao ni troškove ponovnog kreiranja, prikupljanja ili sastavljanja ELEKTRONSKIH PODATAKA. Ako medij nije popravljen, zamenjen ili restauriran, osnova za procenu štete biće cena praznog medija. Međutim, ovo osiguranje ne pokriva vrednost ELEKTRONSKIH PODATAKA koji pripadaju Osiguraniku ili bilo kojoj drugoj strani, čak ni kada ELEKTRONSKE PODATAKE nije moguće ponovo kreirati, prikupiti ili sastaviti.

XII PRIMENA OVIH USLOVA

Član 36.

- (1) Početak primene: 1.3.2021. godine
-